

Profesor Edward Grzegorek

notatka biograficzna

Profesor Edward Grzegorek urodził się w 1946 roku. Studia matematyczne ukończył na Uniwersytecie Wrocławskim.

W roku 1975 w Instytucie Matematycznym Polskiej Akademii Nauk obronił pracę doktorską o tytule „Permutacje produktów”, której promotorem był Edward (Szpilrajn) Marczewski, uzyskując w ten sposób stopień doktora nauk matematycznych.

W dniu 23 maja 1980 także w Instytucie Matematycznym Polskiej Akademii Nauk uzyskał habilitację na podstawie rozprawy „Mnogościowe, miarowe i topologiczne własności rodzin σ -ciał zbiorów”. Recenzentami w przewodzie habilitacyjnym byli prof. Roman Duda, prof. dr R.D. Mauldin, prof. Kazimierz Urbanik oraz prof. Bogdan Węglorz.

W dniu 26 października 1990 z rąk Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej otrzymał tytuł profesora nauk matematycznych.

Profesor Edward Grzegorek był promotorem czterech doktoratów (Włodzimierz Bzyl, Ireneusz Reclaw, Jakub Jasiński i Radosław Drabiński), był recenzentem wielu prac doktorskich, rozpraw habilitacyjnych a także wniosków o tytuł profesora.

W ogromnym dorobku naukowym profesora Grzegorka można wyróżnić kilka wątków tematycznych. Rozprawa doktorska oraz osiągnięte po niej dalsze wyniki poruszają zagadnienie permutacji oraz odwzorowań osiowych. Mianowicie, funkcja $f: X \times Y \rightarrow X \times Y$ jest **osiowa** jeśli jest postaci $f(x, y) = (x, g(x, y))$ (pozioma) lub postaci $f(x, y) = (g(x, y), y)$ (pionowa).

Wyniki prof Grzegorka dotyczące funkcji osiowych to między innymi: każda funkcja jest złożeniem sześciu odwzorowań osiowych. Następnie: W roku 1935 Stefan Banach postawił pytanie w słynnej Księdze Szkockiej czy każda permutacja zbioru \mathbb{N}^2 jest złożeniem skończonej liczby permutacji osiowych. Odpowiedzi pozytywnej udzieliła Nosarzewska szacując liczbę wystarczających permutacji osiowych na 5, Prof. Grzegorek i Ehrenfeucht zastąpili nieodzowną liczbę permutacji osiowych przez 4 ([EG] i [G]).

Praca habilitacyjna Profesora porusza zagadnienia związane z σ -ciałami. Bardzo znanym wynikiem z tej tematyki jest twierdzenie znane pod nazwą **Twierdzenie Czterech Matematyków Polskich**, jest to twierdzenie z pracy [BCGR] stwierdzające że jeśli jest dane punktowo skończone pokrycie przestrzeni X elementami ustalonego σ - ideału (o bazie borelowskiej) to istnieje podrodzina o sumie niemierzalnej względem tego ideału.

Bardzo istotny w dorobku Prof. Grzegorka jest też (wielokrotnie cytowany) rezultat że istnieje zbiór zawsze pierwszej kategorii który ma moc $non(\mathcal{M})$.

Literatura

- [BCGR] J. Brzuchowski, J. Cichon, E. Grzegorek, C. Ryll-Nardzewski, *On the existence of nonmeasurable unions*, Bull. Polish Acad. Sci. Math. **27** (1979), 447-448.
- [EG] A. Ehrenfeucht, E. Grzegorek, *On axial maps of direct products I*, Colloquium Mathematicum **32** (1974), 1-11.
- [G] E. Grzegorek, *On axial maps of direct products II*, Colloquium Mathematicum **34** (1976), 145-164.